

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
THỊ XÃ B
TỈNH BÌNH PHƯỚC**
Số: 03/2022/QĐST-VDS

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Bình Long, ngày 04 tháng 5 năm 2022

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ B, TỈNH BÌNH PHƯỚC

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Ngọc Mai Phương

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Văn Quý - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Chơn Thành, tỉnh Bình Phước.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã B tham gia phiên họp: Bà Đỗ Thị Minh Dung - Kiểm sát viên.

Ngày 04 tháng 5 năm 2022, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thị xã B, tỉnh Bình Phước mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 15/2022/TLST-DS ngày 18 tháng 3 năm 2022 về việc: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, theo Quyết định mở phiên họp số 15/2022/QĐPH-VDS ngày 18 tháng 4 năm 2022 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Tô Thị H, sinh năm 1971

Địa chỉ: Số 368/82, tổ 03, ấp 01, xã Jh, huyện H, thành phố Hồ Chí Minh.
(Có mặt)

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Lê Thị H1, sinh năm 1945

Địa chỉ: Tổ 02, ấp S, xã T, thị xã B, tỉnh Bình Phước. (Vắng mặt)

Những người tham gia tố tụng khác:

1. Ông Tô Đình N, sinh năm 1945

2. Ông Tô Xuân X, sinh năm 1970

3. Ông Tô Xuân Z, sinh năm 1975

4. Ông Tô Xuân A, sinh năm 1977

Cùng địa chỉ: Tổ 02, ấp S, xã T, thị xã B, tỉnh Bình Phước.

Các ông Ng, X, Z, A có đơn xin giải quyết vắng mặt

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu ngày 14/03/2022 và trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu – bà Tô Thị H trình bày:

Bà Tô Thị H là con gái ruột của bà Lê Thị H1, bà H1 hiện nay đã cao tuổi, thuộc đối tượng người cao tuổi có khuyết tật đặc biệt nặng, mất trí nhớ, chỉ ngồi một chỗ không đi lại được, không nói chuyện được, mọi sinh hoạt cá nhân đều phụ

thuộc vào người thân trong gia đình. Bà H và gia đình có đưa bà H1 đi khám chữa bệnh tuy nhiên hiện không lưu giữ hồ sơ bệnh án, chỉ có 01 Quyết định về việc hỗ trợ kinh phí chăm sóc, nuôi dưỡng hàng tháng của Ủy ban nhân dân thị xã B số 942/QĐ-UBND ngày 26/3/2021 và 01 Quyết định về việc trợ cấp xã hội hàng tháng của Ủy ban nhân dân thị xã B số 825/QĐ-UBND ngày 19/3/2021 đối với bà Lê Thị H1 là đối tượng người cao tuổi khuyết tật đặc biệt nặng.

Để có căn cứ giải quyết yêu cầu của mình, vào ngày 21/3/2022 bà Hằng đã yêu cầu Tòa án nhân dân thị xã B ra Quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với bà Lê Thị H1. Tòa án nhân dân thị xã B, căn cứ yêu cầu của bà Hằng đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 01/2022/QĐ-TCGD ngày 21/3/2022, sau đó gia đình đã đưa bà Lê Thị H1 đến Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa để giám định theo quyết định của Tòa án.

Đến ngày 04/4/2022, Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa có “Kết luận giám định pháp y tâm thần” số 152/KL-VPYTW kết luận bà Lê Thị H1:

- Về y học: Đang sự bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5-ICD.10).

- Về năng lực nhận thức và điều khiển hành vi: Đang sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Tại phiên họp:

Người yêu cầu bà Tô Thị H vẫn giữ nguyên yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lê Thị H1 bị mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp phát biểu quan điểm:

- Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp tuân thủ đúng các quy định của pháp luật tố tụng dân sự. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự chấp hành đúng các quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

- Về việc giải quyết việc dân sự:

Dựa trên kết quả trưng cầu giám định do Viện pháp y tâm thần Trung Ương Biên Hòa kết luận đề nghị Tòa án tuyên bố bà Lê Thị H1 mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự tại phiên họp và ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã B, Tòa án nhân dân thị xã B nhận định:

[1] Về quyền yêu cầu và Thẩm quyền giải quyết đơn yêu cầu:

Theo quy định tại khoản 1 Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự quy định:

“Người có quyền yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự là người có quyền, lợi ích liên quan, cơ quan, tổ chức hữu quan có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của Bộ luật dân sự”.

Căn cứ vào Điều 19 và 22 Bộ luật dân sự năm 2015, quy định:

“Năng lực hành vi dân sự của cá nhân là khả năng của cá nhân bằng hành vi của mình xác lập, thực hiện quyền, nghĩa vụ dân sự” và “Khi một người do bị

bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.... Giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự pH1 do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện”

Như vậy, căn cứ vào quy định trên và chứng cứ có trong hồ sơ bà Lê Thị H1 là mẹ ruột của bà Tô Thị H. Do bà H1 từ khoảng năm 2019 cho đến nay không nhận thức và làm chủ được hành vi của mình, mọi sinh hoạt cá nhân đều cần pH1 có người thân giúp đỡ, đồng thời hiện bà H1 đã được đưa đi giám định pháp y tâm thần, có kết luận là người mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi, nên bà H yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lê Thị H1 mất năng lực hành vi dân sự để có người đại diện theo pháp luật trong các giao dịch dân sự là phù hợp với quy định của pháp luật về người có quyền yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

Ngoài ra, theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự quy định về thẩm quyền giải quyết việc dân sự thì yêu cầu của bà H thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã B, tỉnh Bình Phước.

[2] Về nội dung: Dựa vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ gồm: 01 Quyết định về việc hỗ trợ kinh phí chăm sóc, nuôi dưỡng hàng tháng của Ủy ban nhân dân thị xã B số 942/QĐ-UBND ngày 26/3/2021 và 01 Quyết định về việc trợ cấp xã hội hàng tháng của Ủy ban nhân dân thị xã B số 825/QĐ-UBND ngày 19/3/2021 đối với bà Lê Thị H1 là đối tượng người cao tuổi khuyết tật đặc biệt nặng (bản sao); Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần số 152/KL-VPYTW ngày 04/4/2022 của Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa đối với bà Lê Thị H1, kết luận:

“- Về y học: Đang sự bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5-ICD.10)

- Về năng lực nhận thức và điều khiển hành vi: Đang sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”

Do đó, có đủ căn cứ để kết luận bà Lê Thị H1, sinh năm 1945 bị mất năng lực hành vi dân sự, nên yêu cầu của bà Hằng là có căn cứ được chấp nhận.

[3] Về lệ phí: Bà Tô Thị H phải chịu lệ phí theo quy định.

[4] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát là phù hợp với nhận định của Tòa án, nên được chấp nhận.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các Điều 19, Điều 22 Bộ Luật dân sự năm 2015;

Căn cứ khoản 1 Điều 27; khoản 2, Điều 35, khoản 2, Điều 39, các Điều 376, 377, 378 và chương XXIII của Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 37 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Tô Thị H

Tuyên bố: Bà Lê Thị H1, sinh năm: 1945, địa chỉ cư trú: Tổ 02, ấp S, xã T, thị xã B, tỉnh Bình Phước là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm: Bà Tô Thị H phải chịu 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) tiền lệ phí sơ thẩm, được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp, theo biên lai thu số 0002640 ngày 17/3/2022 của Chi cục Thi hành án Dân sự thị xã B.

Chi phí trưng cầu giám định pháp y tâm thần: Bà Tô Thị H tự nguyện chịu.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định này trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Bình Phước;
- VKSND TX. Bình Long;
- UBND TX. Bình Long;
- Chi cục THADS TX. Bình Long
- Các đương sự;
- Lưu;

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Ngọc Mai Phương